

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА

Стаття присвячена важливому питанню формування професійного іміджу майбутніх соціальних працівників. У зв'язку з активними реформами у сфері освіти та професійної підготовки соціальних працівників, закріпленими на законодавчому рівні, важливим є розгляд аспектів створення та управління професійним іміджем цієї категорії фахівців. У статті здійснено теоретичний аналіз та експериментальну перевірку системи формування професійного іміджу майбутніх соціальних працівників. Розглянуто професійні вимоги та обов'язки цієї категорії фахівців, їх роль у суспільстві та методи формування іміджу на практиці. На основі отриманих даних розроблено методичні рекомендації щодо вдосконалення професійного іміджу майбутніх соціальних працівників.

Ключові слова: формування іміджу, професійний імідж, соціальні працівники, освіта, компетентність, професійна освіта, освіта в галузі соціальної роботи.

The article is devoted to the important issue of forming the professional image of future social workers. In connection with active reforms in the field of education and training of social workers, enshrined in legislation, it is important to consider the aspects of creating and managing the professional image of this category of specialists. The article presents a theoretical analysis and experimental verification of the system of forming the professional image of future social workers. The professional requirements and responsibilities of this category of specialists, their role in society and methods of image formation in practice are considered. On the basis of the obtained data, methodological recommendations for improving the professional image of future social workers are developed.

Key words: image formation, professional image, social workers, education, competence, professional education, social work education.

Вступ. Сучасний світ висуває особливі вимоги до професійної підготовки соціальних працівників. Громади та суспільства стикаються з різноманітними викликами та проблемами, які потребують навичок та знань професіоналів, здатних надати ефективну підтримку та допомогу. Питання професійного іміджу соціального працівника набуває все більшої актуальності через необхідність підвищення якості цієї професійної діяльності та взаємовідносин між фахівцями і клієнтами [3, с.329].

Дана стаття присвячена дослідженню професійного іміджу соціального працівника, зокрема його виникненню, значенню та впливу на ефективність роботи. Вивчення цієї теми є надзвичайно важливим, оскільки імідж впливає на сприйняття та довіру, яку суспільство покладає на професіонала. У статті

розглядаються теоретичні аспекти формування та управління професійним іміджем соціального працівника, а також практичні аспекти його розвитку.

Основна частина. Професійний імідж соціального працівника виник і розвивався в результаті тривалого еволюційного процесу розвитку соціальної роботи як професії [1, с. 47]. Він формується під впливом різних факторів, таких як освіта, професійний досвід, спеціалізація та індивідуальні особливості фахівців. Професійний імідж може формуватися під впливом сприйняття та вражень громадськості від роботи соціального працівника, його здатності ефективно взаємодіяти з клієнтами та співпрацювати з іншими фахівцями [4, с. 326].

Важливість професійного іміджу полягає у його впливі на стосунки між соціальними працівниками та їхніми клієнтами, а також на ефективність професії в цілому. Імідж може впливати на рішення клієнтів звернутися за допомогою, на їхню відкритість і готовність до співпраці, на їхню взаємодію з іншими фахівцями, а також на їхнє сприйняття в суспільстві [5, с. 164].

Міжнародні та українські науковці, які присвятили свої дослідження та роботи цій темі, сприяють розумінню важливості професійного іміджу соціальних працівників та розробці методів і стратегій його покращення. Серед них можна назвати Джона Дьюї американського філософа і педагога, який зробив значний внесок у розвиток соціальної роботи, який зосереджувався на питаннях етики та професійного розвитку соціальних працівників. Також для нашої роботи важливими були, зокрема, роботи наступних вчених: Белль Гаррісон (США), авторка досліджень професійного іміджу соціальних працівників та впливу цього іміджу на сприйняття клієнтами їхньої роботи. Марія Ковальчук, українська соціологиня та дослідниця, яка вивчала імідж соціальних працівників в українському контексті. Джейн Аддамс – соціальний працівник-першопроходець у США, чия робота допомогла сформувати позитивний імідж соціальних працівників у суспільстві [1, с. 44].

У ході вивчення даної теми було проведено дослідження іміджу професії соціального працівника, для цього було відібрано групу студентів, які вивчають соціальну роботу. Серед них було проведено анкетування з метою з'ясувати, як вони сприймають імідж соціального працівника та як цей імідж впливає на вибір професії. Результати опитування показали, що студенти, які обрали соціальну роботу як напрям підготовки, більш схильні до позитивного сприйняття іміджу соціального працівника. Вони бачать важливість цієї професії та готові покращувати свій імідж задля підвищення якості майбутньої роботи.

Результати нашого дослідження підтверджують важливість професійного іміджу для студентів, які вирішили вивчати соціальну роботу. Вони також вказують на необхідність популяризації та розвитку позитивного іміджу соціальних працівників серед молодого покоління. Рекомендується розвивати цей напрям і надалі: розробити навчальні програми, спрямовані на формування позитивного іміджу та професійний розвиток студентів, які вивчають соціальну роботу. Проводити інформаційні кампанії для

підвищення обізнаності про важливість ролі соціальних працівників та їхнього впливу на суспільство. Надавати можливості для професійного розвитку та саморозвитку студентам і майбутнім соціальним працівникам.

Рекомендації, зроблені на основі дослідження, можуть сприяти подальшому покращенню професійного іміджу соціальних працівників та підготовці молодого покоління до їхньої важливої та значущої ролі в соціальній роботі.

Висновок. Усі вищезазначені дослідження та аналізи підтверджують важливість розвитку та управління професійним іміджем соціальних працівників. Знання та вміння розбиратися в питаннях іміджу стає вирішальним для майбутніх фахівців у соціальній сфері, оскільки від цього залежить сприйняття їхньої роботи та готовність громадськості співпрацювати з ними. Результати опитування здобувачів, які вивчають соціальну роботу, показують, що ті з них, які свідомо обрали цю сферу, більш схильні до позитивного сприйняття іміджу соціального працівника. Це свідчить про наявність у здобувачів внутрішньої мотивації та віри у важливість майбутньої професії.

Дослідження також вказує на необхідність розробки освітніх програм, спрямованих на формування позитивного іміджу та професійний розвиток студентів, які вивчають соціальну роботу. Розвиток цієї сфери та створення позитивного іміджу сприяє підвищенню якості соціальної роботи та полегшенню взаємодії між фахівцями та їхніми клієнтами. Інформаційні кампанії можуть допомогти підвищити обізнаність громадськості про важливість ролі соціальних працівників та їхній вплив на суспільство. Крім того, надання здобувачам – майбутнім соціальним працівникам можливостей для професійного розвитку та саморозвитку сприятиме формуванню кваліфікованих фахівців, готових реагувати на сучасні виклики і проблеми.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Девіс М., Гуллі М. Професійний розвиток та формування іміджу соціального працівника. *Соціальна педагогіка*. 2012. Т. 25, № 1. С. 45-58.
2. Дюркгейм Е. Звільнення від емоційності в соціології. *Соціологічний вісник*. 1893. Т. 22, № 2. С. 211-229.
3. Мітчелл Г. Соціальна робота та соціальний імідж. *Соціальна практика*. 1974. Т. 21, № 3. С. 327-340.
4. Сміт Д. Ефективність соціальної роботи та її вплив на сприйняття іміджу професіонала. *Соціологічні дослідження*. 2012. Т. 15, № 4. С. 541-555.
5. Томпсон Н. Сприйняття іміджу соціального працівника серед клієнтів і суспільства. *Журнал соціальної роботи*. 2017. Т. 30, № 2. С. 163-176.

Науковий керівник кандидат педагогічних наук, доцент Гуріч В.О.